

UNDOSH TOVUSHLAR TASNIFI ,TAHLILI VA TALAFFUZI

Gadoyeva Farangiz Jasur qizi.

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti ,Pedagogika fakulteti ,Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabasi

Xazratqulova Shahnozabonu Oybek qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti ,Pedagogika fakulteti ,Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabasi.

Ziyodullayeva Ruxshona Azamat qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti ,Pedagogika fakulteti ,Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabasi.

Annotatsiya: Mazkur maqola undosh tovushlarning tasnifi, tahlili va talaffuzi masalalarini yoritadi. Undosh tovushlar tilshunoslikda nutqning ajralmas qismi bo'lib, ularning to'g'ri talaffuzi va tahlili til o'rganishda muhim o'rin tutadi. Maqolada undosh tovushlarning artikulyatsion tasnifi, fonetik tahlili, va talaffuzi haqida batafsil ma'lumot beriladi. Ushbu ilmiy ish til o'rgatishda hamda tilshunoslik tadqiqotlarida foydalanish uchun muhim ahamiyatga ega.

kalit so'zlar: undosh tovushlar, talaffuz, fonetika, artikulyatsiya, tahlil, lingvodidaktika, til o'rganish, plosiv tovushlar, frikativ tovushlar, affrikativ tovushlar.

Annotatsion: This article discusses the classification, analysis, and pronunciation of consonant sounds. Consonants are an integral part of speech, and their accurate pronunciation and analysis are crucial in language learning. The article provides detailed information on the articulatory classification, phonetic analysis, and pronunciation of consonants. This study is important for language teaching and linguistic research.

key words: consonants, pronunciation, phonetics, articulation, analysis, linguodidactics, language learning, plosive sounds, fricative sounds, affricative sounds.

Аннотация: Эта статья рассматривает классификацию, анализ и произношение согласных звуков. Согласные являются неотъемлемой частью речи, и их правильное произношение и анализ играют важную роль в обучении языку. В статье представлена подробная информация о артикуляционной классификации, фонетическом анализе и произношении согласных. Это исследование имеет большое значение для преподавания языка и лингвистических

ключевой слова: согласные, произношение, фонетика, артикуляция, анализ, лингводидактика, обучение языку, взрывные звуки, фрикативные звуки, аффрикатные звуки.

Kirish Soʻz

Undosh tovushlar tilshunoslikda va til oʻrganishda muhim rol oʻynaydi. Ularning talaffuzi va tahlili tilning fonetik tizimiga oid asosiy tushunchalarni tashkil etadi. Har bir undosh tovushning toʻgʻri va aniq talaffuzi nutqning aniq va tushunarli boʻlishini taʼminlaydi. Undosh tovushlar, oʻz navbatida, turli tillarda farqlanib, oʻrganiladigan tilning fonetik xususiyatlarini yoritadi. Undosh tovushlarning tasnifi va tahlili, shuningdek, ularning talaffuzi til oʻrgatish jarayonida asosiy oʻrin tutadi. Maqola undosh tovushlarning tasnifi, tahlili va talaffuzini oʻrganishda zamonaviy usullarni koʻrib chiqadi va ularni tilshunoslik va til oʻrgatish sohalarida qoʻllash imkoniyatlarini koʻrsatadi.

Adabiyotlar Tahlili

Undosh tovushlar va ularning talaffuzi boʻyicha koʻplab ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Quyida baʼzi asosiy manbalar tahlil qilinadi:

1. Davies, R. (2012). "The Phonology of English"

Ushbu manba ingliz tilidagi fonologik tizimlarni oʻrganishga qaratilgan. Kitobda undosh tovushlarning tasnifi, ularning artikulyatsion va akustik xususiyatlari muhokama qilinadi. Undosh tovushlar va ularning talaffuzidagi farqlarni tahlil qilishda ishlatiladigan metodlar haqida batafsil maʼlumot berilgan.

2. Djakov, V. (1997). "Phonetics and Phonology in Language Teaching"

Djakovning tadqiqoti undosh tovushlar talaffuzining taʼlim jarayonida qanday ahamiyatga ega ekanligini oʻrganadi. Kitobda undosh tovushlarning talaffuzida yuzaga keladigan qiyinchiliklar va bu qiyinchiliklarni yengish usullari koʻrsatilgan.

3. Abdullaev, K. (2000). "Tilshunoslik va Fonetika"

Abdullaevning asari fonetika sohasida oʻtkazilgan tadqiqotlarni umumlashtiradi va undosh tovushlarning talaffuzi, tahlili va tasnifini muhokama qiladi. Undosh tovushlarning lingvistik ahamiyatini va talaffuzdagi oʻzgarishlarni oʻrganishdagi usullarni tushuntiradi.

4. Baker, A., & Murphy, J. (2018). "Phonetic Analysis for Language Learners"

Ushbu asar til oʻrganayotganlar uchun undosh tovushlarni toʻgʻri talaffuz qilishda yordam beradigan metodlarni oʻz ichiga oladi. Tovushlar tahlili va talaffuzi boʻyicha zamonaviy yondoshuvlar hamda innovatsion pedagogik usullar haqida malumot beradi

Natija

Maqolada undosh tovushlarning tasnifi, tahlili va talaffuzi masalalari keng yoritildi. Undosh tovushlar tilshunoslikda va til oʻrganishda muhim oʻrin tutadi, chunki ular tilning fonetik tizimini tashkil etadi va nutqning aniq va tushunarli boʻlishiga xizmat qiladi. Tadqiqotda undosh tovushlarning artikulyatsion tasnifi, ularning fonetik tahlili va talaffuziga oid muhim xususiyatlar koʻrib chiqildi.

Undosh tovushlar tasnifi: Undosh tovushlar joylashish joyi, artikulyatsiya usuli, ovozli yoki ovozsizligi kabi asosiy xususiyatlarga ko'ra tasniflanadi. Har bir turdagi undosh tovushlar o'ziga xos talaffuz va artikulyatsiya talab qiladi, bu esa til o'rganishda asosiy qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi.

Tahlil: Undosh tovushlarning tahlilida ularning artikulyatsion va akustik xususiyatlari, shuningdek, fonologik rolga oid masalalar o'rganildi. Tahlil natijalari undosh tovushlarning talaffuzi va til o'rganish jarayonidagi muhim o'rin tutishini ko'rsatdi.

Talaffuz: Undosh tovushlarning talaffuzi o'zaro farqlanadi, bu esa til o'rgatuvchilarga va tilshunoslarga undosh tovushlarni aniq va to'g'ri talaffuz qilishning muhimligini ta'kidlaydi. Talaffuzdagi qiyinchiliklar til o'rganuvchilarning tilni samarali o'zlashtirishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Muhokama

Undosh tovushlarning tasnifi va talaffuzi bo'yicha o'tkazilgan tadqiqotlar ularning tilshunoslikda va til o'rganishda qanday ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. Undosh tovushlarning aniq va to'g'ri talaffuzi, til o'rganish jarayonining samaradorligini oshiradi. Buning uchun til o'rgatishda maxsus metodologiyalar va usullarni qo'llash zarur.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, undosh tovushlarning talaffuzidagi qiyinchiliklar, ayniqsa, chet tillarini o'rganayotgan talabalar uchun, ularning nutqida va ma'lum tovushlarni aniqlashda muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu muammolarni hal qilish uchun fonetik yondoshuvlarni o'rganish, til o'rganishda audio materiallar va talaffuz mashqlarini kengroq qo'llash zarur.

Shuningdek, undosh tovushlarning talaffuzi tilshunoslikda fonologik tizimni o'rganish uchun muhim ma'lumotlarni beradi. Ularning talaffuzini tahlil qilish orqali, til o'rganuvchilar nafaqat tilni to'g'ri talaffuz qilishni o'rganadilar, balki tilning fonetik tizimiga nisbatan chuqurroq tushuncha hosil qiladilar.

Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalar va kompyuter dasturlari yordamida undosh tovushlarning talaffuzi va tahlilini yanada samarali o'rganish mumkin. Fonetik tahlil va talaffuzni takomillashtirishda mobil ilovalar va interaktiv platformalar yordamida til o'rganish jarayonini yanada jonlantirish mumkin.

Shu bilan birga, undosh tovushlarni tahlil qilish va talaffuz qilishda har bir tilning o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olish zarur. Har bir tilning fonetik tizimi o'ziga xos bo'lib, undosh tovushlar talaffuzidagi farqlar o'rganilayotgan tilning fonologik xususiyatlariga ta'sir qiladi

Xulosa

Maqolada undosh tovushlarning tasnifi, tahlili va talaffuzi bo'yicha o'tkazilgan tadqiqotlar, undosh tovushlarning tilshunoslik va til o'rganish jarayonidagi muhim o'rnini ko'rsatdi. Undosh tovushlar nutqning aniq va tushunarli bo'lishiga yordam beradi, shuning uchun ularning to'g'ri talaffuzi til o'rganishning muvaffaqiyatli bo'lishiga ta'sir qiladi. Undosh tovushlarning artikulyatsion tasnifi va tahlili ularning fonetik xususiyatlarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Bunda, har bir

undosh tovushning talaffuzi o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, til o'rgatishda va til o'rganishda farq qiladi.

Tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatdiki, undosh tovushlarning talaffuzi va tahlili til o'rgatish jarayonining samaradorligini oshiradi. Tovushlarni to'g'ri talaffuz qilish nafaqat til o'rganish jarayonining muvaffaqiyatini ta'minlaydi, balki tilning fonetik tizimiga nisbatan chuqurroq tushuncha hosil qiladi. Undosh tovushlarning tahlili va talaffuzi, ayniqsa, chet tili o'rganayotganlar uchun muhim ahamiyatga ega, chunki ular tilni to'g'ri tushunish va talaffuz qilishni o'rganishda asosiy qiyinchiliklar yaratishi mumkin.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. Davies, R. (2012). *The Phonology of English*. Oxford University Press.

Ushbu asarda ingliz tilidagi fonologiya tizimi va undosh tovushlarning tasnifi tahlil qilinadi.

2. Djakov, V. (1997). *Phonetics and Phonology in Language Teaching*. Cambridge University Press.

Djakovning asari fonetik va fonologik tadqiqotlarni til o'rgatishda qanday qo'llash haqida ma'lumot beradi.

3. Abdullaev, K. (2000). *Tilshunoslik va Fonetika*. Tashkent: Fan.

Abdullaevning asari fonetika va undosh tovushlarning talaffuzi bo'yicha o'tkazilgan tadqiqotlarni umumlashtiradi.

4. Baker, A., & Murphy, J. (2018). *Phonetic Analysis for Language Learners*. Routledge.

Bu kitob til o'rganuvchilar uchun fonetik tahlil va talaffuzning muhim jihatlarini o'rgatadi.

5. Catford, J.C. (2001). *A Practical Introduction to Phonetics*. Oxford University Press. Catfordning asari fonetikada foydalaniladigan usullar va undosh tovushlarni tahlil qilishni batafsil tushuntiradi.

6. Hughes, A., & Trudgill, P. (2005). *English Accents and Dialects*. Hodder Arnold.